

Kršćanska biblioteka

www.monfortanci.com

KAKO USKLADITI SVOJU VOLJU SA VOLJOM BOŽJOM

KAKO USKLADITI SVOJU VOLJU SA VOLJOM BOŽJOM

Naslov: ***Kako uskladiti svoju volju sa voljom Božjom***

Autor: ***sv. Alfonz Marija Luguori***

Izvorno izdanje pripremili i uredili oci redemptoristi

Ovo djelo o podložnosti volji Božjoj je usko povezano sa praksom kako ljubiti Isusa Krista, koju sv. Alfonz iznosi kao temeljni zakon kršćanske moralke, a sastoji se baš u „podvrgavanju podložnosti Kristu“ (sv. Pavao).

Isus je savršeno surađivao s planom Božjim tokom cijelog svog djelovanja i života.

*Uistinu, kako to tumači sv. Alfonz: „Privrženost jest podvrgavanje naše volje volji Božjoj; no sjedinjenje unosi nešto više od samog podvrgavanja volji Božjoj. Ovdje svoju volju **sjedinjujemo** u potpunosti s voljom Božjom, tako da one postaju jedna jedina volja, a ujedno mi ne želimo ništa drugo već ono što želi Bog od nas i s nama, i u nama naša volja u potpunosti postaje jedno s voljom Božjom.“*

To sjedinjenje u svemu s voljom Božjom, ne znači, kako bi to moglo izgledati površnim čitanjem, uništiti posve svoju osobnost, ili pasti u neki fatalizam. Ideja sv. Alfonza je u potpunosti obrnuta od toga. Sjedinjenje je zadaća, životno djelovanje daleko od svakog oslabljenja naše osobnosti, naprotiv, to sjedinjenje dovodi do sazrijevanja i naša osobnost postaje slobodnom, sposobnom da uvijek izabere ono što je bolje; jer iznad svega tako postaje sposobna ljubiti.

Ova knjižica je objavljena po prvi puta u Napulju 1755. Odmah je doživjela izvanredan uspjeh. Izdana je više puta sve do naših dana, bilo odvojeno, bilo u Duhovnim djelima sv. Alfonza.

Zajedno s tim sjedinjenjem, predlaže se i drugo djelo sv. Alfonza koje upotpunjuje ovo prvo:

KAKO RAZGOVARATI S BOGOM NA PRISAN NAČIN

Tko se sjedinjuje s voljom Božjom, ima jedan ljubavni /intimni/ odnos s Bogom. Ljubav ujedinijuje i uništava udaljenosti, te molitva postaje neprestani razgovor i prisnost s Bogom. Mnogi ljudi danas, uz brojno bogatstvo specijalnih pomoćnih sredstava, mole: „Nauči nas moliti!“; ali ne pronalaze put do intimnosti s Bogom. Sv. Alfonz želi nam odgovoriti na te molitve. To čini na svoj svojstveni način, bez mnogo polemika, ulazeći odmah u praktičnost, u srce. Tu razgovara se s Bogom; tu biblijski odlomci kao po nekoj čarobnosti, postaju tvoja riječ; jednostavna, svakodnevna riječ tako često korištena. Razgovarat ćeš s Gospodinom prirodno, „prisno“, s osjećajem i diskretnom intimnošću bez umaranja; „neprestano“.

* * *

To djelo izdano je po prvi puta u Napulju 1753. Doživjelo je veliki uspjeh. Još za autorovog života doživjelo je oko trideset izdanja. Bilo je prevedeno na više jezika, a isto tako objavljeno svaki puta u Duhovnim djelima sv. Alfonza.

* * *

Ovo sadašnje izdanje dvaju djela jest sinovski dar otaca redemptorista njihovom utemeljitelju sv. Alfonzu.

Kao narodni misionari, tj. misionari, siromaha i zaboravljenih, htjeli su da to izdanje bude za narod, da ga se čita bez poteškoća, a da tekst ne podlegne utjecaju modernizacije izvrnuvši mu smisao. I danas su svi u mogućnosti čitati s užitkom tako karakteristično prozno djelo sv. Alfonza. Ispušteni su citati izvornih djela. Ostali su samo biblijski citati stavljani u zagrade, da bi olakšali čitaocu kod pronalaženja izvora. Navedeni su odlomci sv. Alfonza na latinskom jeziku iz Vulgate. U prijevodu se iznosi svaki puta smisao koji je htio navesti autor djela kada to on ne čini sam. U takovim slučajevima šalje se na „cfr“. Citati su navedeni po nomenklaturi i modalitetu koji se upotrebljava danas u izdanjima Biblije.

Vincenzo Ricci

SJEDINJENJE S VOLJOM BOŽJOM

Sva naša savršenost jest zaljubiti se u svoga najmilijeg Boga: *Ljubav jest obavezna veza za savršenstvo* (Kol 3,14). No čitava naša savršenost sastoji se u sjedinjenju naše volje s Njegovom svetom voljom. To je glavni učinak ljubavi, tvrdi sv. Dionizije Aeropagita, ujediniti volju onih koji se ljube tako da posjeduju jednu te istu volju. Stoga koliko će netko više biti sjedinjen s voljom Božjom, toliko će biti veća njegova ljubav prema Bogu.

Bogu su draga mrtvenja, razmatranja, pričesti, djela ljubavi prema bližnjemu; ali kada? Kada su po Njegovoj volji. No kada u njima nema volje Božje, ne samo da mu nisu drage, već su mu odvratna i kažnjava ih. Uzmemo li dvoje slugu, jedan koji se cijeli dan muči bez odmora, ali čini sve po svojoj volji; drugi se muči manje, ali sluša u svemu; svakako gospodar će voljeti tog drugog slugu, a ne prvog.

Kako da naša djela služe na slavu Božju ako mu nisu draga? Gospodin ne će žrtve, kaže prorok Saulu, već poslušnost Njegovoj volji: *Jesu li možda Gospodinu draže žrtve i prikaznice više od poslušnosti Njegovoj riječi?...Neposlušnost je kao grijeh idolopoklonstva* (1 Sam 15,22-23). Čovjek koji hoće raditi po svojoj volji bez Boga, vrši neku vrstu idolopoklonstva, jer umjesto da se pokloni volji Božjoj, klanja se na neki način svojoj vlastitoj volji.

Dakle, najveća slava koju mi možemo dati Bogu jest izvršavanje u svemu volje Božje. Naš Otkupitelj, koji je sišao na zemlju da potvrdi slavu Božju, došao nas je to poučiti svojim primjerom.

Evo kako Isus govori svom Ocu nebeskome: *Ti si odbacio žrtve paljenice koje su ti ljudi prikazali; Ti hoćeš da žrtvujem tijelo koje si mi dao; evo me, spreman sam vršiti volju Tvoju* (Eb. 10, 5-7). I to je potvrdio više puta, da je došao na zemlju ne da vrši svoju volju, već samo volju svojega Oca: *Sišao sam s Nebesa ne da činim svoju volju, već volju Onoga koji me poslao* (Iv. 6,38). I hoće da svijet upozna ljubav koju je On imao prema svom Ocu, u podložnosti Njegovoj volji, koji je htio da se žrtvuje na križu za spas ljudi. Tako je rekao u Maslinskom vrtu kada je krenuo u susret svojim neprijateljima koji su došli da ga povedu u smrt: *Tako da svijet zna da ljubim Oca i da to činim jer činim ono što mi je Otac naredio. Dignite se, idemo odavde* (Iv.14,31). Isto tako reče da mu je brat onaj tko vrši Božju volju (Mt.12,50).

Svi sveci su imali za cilj činiti volju Božju, dobro spoznavši da se u tome sastoji potpuno savršenstvo duše. Govorio je sv. Henrik Suzo: “Bog ne želi da mi posjedujemo bogatstvo svjetlosti, već da se uvijek podvrgavamo volji Božjoj“. A sv. Terezija: “Sve ono što netko treba učiniti, ako se vježba u molitvi, jest da podvrgava svoju volju volji Božjoj: a neka bude siguran da se u tome sastoji najviše savršenstvo. Onaj koji to najbolje prakticira, primit će od Boga najveće darove, te će napredovati u unutarnjem /duhovnom/ životu“.

Blažena Štefaniya iz Sončina, dominikanka, imala je jednog dana viđenje: bila je uznesena na nebo; tu je vidjela neke poznate pokojne osobe među serafinima; tada joj je bilo rečeno da su te osobe bile uzdignute na tako visoku slavu zbog njihovog posvemašnjeg podvrgavanja volji Božjoj tokom zemaljskog života. A gore navedeni blaženi Suzo, govoreći o sebi samome, rekao bi: “Ja hoću radije biti što je brže moguće najnezatniji zemaljski crv po volji Božjoj, no neki serafin svojom voljom.“

Na ovoj zemlji moramo naučiti od nebeskih blaženika kako moramo ljubiti Boga. Čista i savršena ljubav prema Bogu, koju blaženici gaje u nebu sastoji se u podvrgavanju svoje volje volji Božjoj. Kada bi serafini shvatili da je volja Božja da čitavu vječnost sakupljaju na jedno mjesto pijesak sa obala, ili trgaju travu po vrtovima, to bi vrlo rado radili svim svojim bićem.

Još više: kada bi im Bog izjavio da trebaju ići gorjeti u paklenoj vatri, istog časa bi se bacili u provaliju samo da izvrše volju Božju. To je ono što je Isus Krist poučavao u molitvi, tj, vršiti volju Božju na zemlji, kako to čine sveci na nebu: *Neka bude volja Tvoja, kako na nebu tako i na zemlji* (Mt. 6,10).

Gospodin je zvao Davida čovjekom po Njegovom srcu, jer je David izvršavao Njegovu volju. *Našao sam Davida, čovjeka po mom srcu, koji će izvršiti uvijek moju volju* (Djela ap. 13,22). David je uvijek bio spreman izvršiti volju Božju kako je često govorio: *Spremno je srce moje, o Bože, spremno je srce moje* (Ps. 143, 10). Sagriješio je samo jednom kad je zaboravio misliti na ono što je volja Božja.

Dovoljan je samo jedan jedini čin podvrgavanja volji Božjoj da postaneš svet. Eno Savla, dok odlazi proganjati Crkvu, Isus Krst ga prosvjetljuje i obraća ga. Što radi Savao? Što kaže? Ništa drugo već se prikazuje Bogu i podvrgava se Njegovoj volji. *Gospodine, što želiš da učinim?* (Djela ap. 9,6). I eno Gospodin ga naziva preodabranim sredstvom i apostolom naroda: *Taj čovjek je za mene izabrana posuda da raznosi moje ime poganima.* (Djela ap. 9,15).

Da, jer onaj koji preda svoju volju Bogu, daruje Mu sve! Tko mu dariva stvari milostinjom, krv bičevanjem, hranu postovima, daruje Bogu onaj dio do kojega drži; ma tko Mu dariva svoju volju, dariva Mu sve. Stoga Mu može reći: *Gospodine, ja sam siromašan, ali ti darujem sve ono što posjedujem darujući Ti svoju volju. Nemam ništa više da Ti dam.*

No, to i jest ono što od nas Bog iziskuje: *Sine moj, daj mi svoje srce* (Mudr. 23,26). Sine, kaže Gospodin svakome od nas, sine, daj mi svoje srce, tj. svoju volju. Sv. Augustin govori: “Ne možemo žrtvovati Bogu ništa draže no reći Mu: *Gospodine, Tebi se predajemo u posjed: mi Ti predajemo svu svoju volju; samo nam daj da shvatimo što želiš od nas i mi ćemo to učiniti*“.

Ako se, dakle, hoćemo posve svidjeti Božjem srcu, potrudimo se da se u svemu podvrgavamo volji Božjoj; ne samo podvrgavamo, nego da se sjedinimo sa svime što Bog daje.

Podvrgavanje znači da mi svoju volju povezujemo s voljom Božjom; no sjedinjenje znači mnogo više: da mi volju Božju i našu učinimo jednom voljom, tako da mi ne želimo ništa osim onoga što Bog hoće od nas, i sama volja Božje postaje naša volja.

To je vrhunac savršenosti za kojom trebamo neprestano težiti; to mora biti cilj svih naših djela, svih naših želja, razmatranja i molitava. Za to moramo moliti sve naše svete zaštitnike, naše Anđele čuvare, napose Majku Božju Mariju koja je prihvatila volju Božju na najsavršeniji način.

No veličina se sastoji u tome da se prihvati volja Božja u svim stvarima koje nam nadolaze u životu, bilo drage ili oprečne našim željama. U dobrim stvarima i grješnici se znaju prikloniti volji Božjoj; no sveci se sjedinjuju s voljom Božjom i u oprečnim stvarima i neugodnim za sebi ljublje. Tu se vidi savršenost naše ljubavi prema Bogu. Govorio je sluga Božji o. Ivan iz Avile: "Više vrijedi jedan «*Blagoslovljen budi Bog*» u oprečnim životnim događajima od šest tisuća zahvala u ugodnim događajima".

Treba se sjediniti još više s voljom Božjom, ne samo onda kada događaji dolaze direktno od Boga, kao što je to bolest, duhovna suhoća, siromaštvo, smrt drage osobe i tome slično, već i u događajima koji nam dolaze po ljudima kao što su prijeziri, ogovaranja, klevete, nepravde, krađe i sve vrste progona. Tu moramo shvatiti da kada se blati naš glas i čast ili naša dobra, iako Gospodin ne voli što nas blate, On hoće da Mu prikazemo svoju poniznost, siromaštvo i mrtvljenje.

Svakako čin je vjere priznati da sve ono što se događa u svijetu dolazi po volji ili pripuštenju Božjem. *Ja sam Gospodin. Stvaram svjetlo i tamu; dajem dobro i dopuštam nesreće* (Iz. 45, 6-7). Od Boga dolaze sva dobra i sva zla, tj. sve stvari nama oprečne, koje mi krivo nazivamo zlom jer su u stvari dobra kada ih uzimamo iz Njegove ruke: *Mogu li se dogoditi neke nesreće u gradu, a da ih Gospodin nije dopustio?* reče prorok Amos (Am 3,6). A još prije to reče Propovjednik: *Dobro i zlo, život i smrt dolazi od Gospodina* (Prop 11,14).

Istina je, kako sam to već rekao, kada te neka osoba nepravedno vrijeđa, Bog ne želi grijeh te osobe, niti pripomaže zlu njezinom voljom; no sudjeluje općenito kod stvaranja materijalnih tvorevina kojima te ta osoba udara, krađe ti, psuje te; tako da uvreda koju ti podnosi dolazi iz Njegove ruke. Bog zlo okreće u dobro onima koji Ga ljube.

Stoga Gospodin reče Davidu da je on stvorio kletve koje mu je trebao izreći Abšalon, tako da mu je odveo i žene pred njegovim očima i to zbog njegovog grijeha (2 Sam 12,11). Zato reče Židovima da će za kaznu zbog njihova zla poslati Asirce da ih opljačkaju i unište. *Asirija, lanac mojeg bijesa. Dajem ti zadatak za narod uzroka moje ljutnje, da ga opljačkaš, ogoliš* (Iz10,5-6). Tumači sv. Augustin: *Njihova zloća je postala kao sjekira Božja*. Bog se poslužio zloćom Asiraca kao nekom sjekirom da kazni Židove. Ta i Isus reče sv. Petru da njegovu muku i smrt nisu samo prouzrokovali ljudi, već je to po volji njegovog Oca: *Ne ću li piti kalež koji mi je Otac dao?* (Iv 18,11).

Kada je Jobu bio došao glasnik (tumači tvrde da je to bio đavao) da mu kaže kako su Šabeji oteli sve ono što je posjedovao, te da su mu ubili sve njegove sinove, svetac odgovori: *Gospodin je dao, Gospodin je oduzeo* (Jb 1,21). Nije rekao Gospodin mi je dao sinove, dobro, Šabeji mi ih oduzeše; jer je jako dobro shvaćao da je Bog htio taj gubitak te stoga doda: *Dogodilo se kako se Bogu svidjelo: bilo Ime Gospodnje blagoslovljeno*.

Epitet i Haton, sretni mučenici Isusa Krista, kada ih je tiranin počeo mučiti, derati im meso željeznim kukama užarenima na upaljenim bakljama, ništa drugo nisu govorili osim: *Gospodine, neka se izvrši nad nama Tvoja Volja*. Stigavši na mjesto mučenja, uzviknuše na sav glas: „Neka si blagoslovljen, vječni Bože, Tvoja Volja se na nama u potpunosti ispunila“. Bog je to *dopustio* posluživši se zloćom tiranina da se proslavi velikodušna vjernost mučenika.

Priča Cezarije da je neki redovnik, iako se nije ni po čemu razlikovao od drugih, postigao toliki stupanj svetosti, da su bolesnici ozdravljali samo dotaknuvši njegovu redovničku halju. Njegov poglavar, čudom se čudeći, upita ga jednog dana kako čini ta čudesa, iako nije baš bio posebno primjernog života među redovnicima. On odgovori da se i on sam tome čudi, te da ne zna zašto se tako događa. Tada ga poglavar upita: "Koje pobožnosti obavljate?" Odgovori mu taj dobar redovnik da on ništa ne čini ili vrlo malo, nego da je uvijek običavao pažljivo činiti samo ono što je Bog htio od njega, te da mu je Gospodin udijelio tu milost da posve zaboravi svoju volju i prilagodi je Božjoj.

“Napredovanje me ne podiže, kaže taj redovnik, niti me deprimiraju neugodnosti, jer svaku stvar uzimam iz ruku Božjih, i u tu svrhu / i na tu nakanu/ upućene su sve moje molitve, tj. da se izvrši volja Božja.“ “A za onu štetu, nastavi poglavar, koju nam je prekjučer prouzrokovao naš neprijatelj oduzevši nam ono što smo imali za naše održavanje, zapalivši vatru na mjestu gdje su bile krma i naša živina, vi niste ozlojeđeni?“...“Ne, oče moj, odgovori ovaj; baš naprotiv, zahvalio bih Bogu, kako to činim u sličnim nezgodama, znajući da Bog sve čini ili pripušta na veću slavu svoju i za naše veće dobro. S tim živim, uvijek zadovoljan sa svime što se događa“. Čuvši to opat, vidjevši u toj duši toliku sjedinjenost s voljom Božjom, nije se više čudio što je činio tolika čuda.

Tko čini tako, ne samo da postiže svetost, već na zemlji uživa vječni mir. Alfonz, kralj Aragone, najnježniji princ, kada ga upitaše jednog dana kojeg čovjeka smatra najsretnijim na svijetu, odgovori:“Onoga koji se prepušta volji Božjoj i koji prima uspjehe i nezgode iz ruku Božjih“. *Bog uređuje sve za dobro onih koji Ga ljube* (Rim 8,28).

Oni koji ljube Boga žive uvijek zadovoljni, jer se njihova radost sastoji u vršenju volje Božje, pa i u nevoljama; tako da se nevolje pretvaraju u zadovoljstvo za njih, jer shvaćaju da prihativši ih razveseljuju ljubljenoga Gospodina: *Bilo što se dogodilo pravedniku, ništa ga ne ozlojeđuje* (Ljet 12,21). «Nevoljenog Bog bijedom njegovom spašava i u nesreći *otvara mu oči*» (Job 36, 15).

I zaista, kad čovjek može doživjeti veće zadovoljstvo nego kad vidi da je učinio ono što Bog hoće od njega? Dakle, kada netko hoće samo da se vrši volja Božja i ne će ništa drugo, a u svijetu sve se događa (osim grijeha) po volji Božjoj, što god se dogodilo, sve je to po volji Božjoj. Priča se u *Životu Otaca* o nekom seljaku čija su polja rađala mnogo boljim urodom od drugih. Pitajući ga kako se to događa, odgovori im da se ne trebaju tome čuditi, jer je uvijek imao vrijeme kakvo mu je odgovaralo. “A kako?“ “Da, odgovori on, jer ja ne želim drugo vrijeme od onakvog kakvo Bog hoće, tako mi On udjeljuje plodove kakve ja želim“.

Duše koje su sjedinjene s Božjom voljom, kaže Salvian, ako su ponižene, to one i hoće; ako trpe siromaštvo, one hoće biti siromašne: uglavnom, što im se god događa, to one hoće, stoga su sretni u ovom životu. Nadođe li vrućina, hladnoća, kiša, vjetar, onaj koji je sjedinjen s voljom Božjom kaže:“Hoću da bude hladno, da bude vruće, da puše vjetar, da pada kiša, jer Bog tako hoće. Nadođe siromaštvo, progonstvo, bolest, smrt: A ja hoću (kaže on) biti siromašan, proganjan, bolestan; hoću umrijeti jer Bog tako hoće“.

To je ta lijepa sloboda koju uživaju djeca Božja, a koja vrijedi više od svih plemićkih titula čitavoga svijeta. To je veliki mir koji osjećaju sveci, a koji nadilazi sva sjetilna zadovoljstva (Fil 4,7), sve zabave i banketi, časti i sva ostala svjetska zadovoljstva, jer su tašta i prolazna, iako zadovoljavaju sjetila onoga časa kad ih se osjeti, no ipak ne zadovoljavaju, već ožalošćuju duh u kojem se nalazi pravo zadovoljstvo: stoga Salomon, nakon što je uživao do kraja u tim svjetskim zadovoljstvima, uzvikivao bi ožalošćen: *Sada i u tome je taština i žalost duha* (Izr 4,16).

«Budala» - govori Duh Sveti – «promjenljiv je kao mjesec, pravednik je stalan u znanju kao sunce» (Ljet 27,12-13). Budala, tj. grješnik, promjenljiv je kao mjesec koji danas raste, a sutra opada: danas ga vidiš kako se smije, sutra kako plače: danas je blag, sutra ljut kao tigar: zašto? Jer njegovo zadovoljstvo ovisi o prosperitetu ili nedaćama s kojima se susreće, te se stoga mijenja kao što se mijenjaju situacije koje se dešavaju oko njega. No pravednik je kao sunce, uvijek je jednak u svojoj vedrini bilo što da mu se dogodi; jer njegovo zadovoljstvo se sastoji u sjedinjenju s voljom Božjom, stoga uživa nepokolebljivi mir.

I na zemlji mir ljudima dobre volje (Lk 2,14), reče Anđeo pastirima. A tko su ti ljudi dobre volje ako nisu oni sjedinjeni s voljom Božjom nad svime najboljom i najsavršenijom? (Rim12,2). Da, jer Bog želi ono najbolje i najsavršenije.

Sveci na zemlji sjedinivši se s voljom Božjom uživaju unaprijed raj. Kaže sv. Dorotej da su antikni Oci tako ostajali u dubokom miru, jer su uzimali sve stvari iz ruke Božje. Sv. Marija

Magdalena de'Pazzi samo što je čula spomenuti *volju Božju*, tako se osjećala utješena da je ulazila izvan sebe u ekstazu ljubavi.

Ne će manjkati udaraca sjetilnih poteškoća koje će se osjećati, no sve to događat će se na nižoj razini, u višoj razini kraljevat će mir i spokoj, jer će biti volja sjedinjena s voljom Božjom. *Nitko vam ne će oduzeti vašu radost* - reče Otkupitelj apostolima. *Neka vaša radost bude potpuna.* (Iv 16,22,24)

Tko se uvijek podvrgava volji Božjoj, posjeduje potpunu i stalnu radost; potpunu, jer ima sve što hoće, kako se već reklo gore više; neprestanu, jer nam takovu radost nitko ne može oduzeti, jer nitko ne može spriječiti da se ispuni ono što Bog hoće.

P. Giovanni Taulero priča o sebi da je molio dugi niz godina Gospodina da mu pošalje nekoga tko će ga poučiti o pravom duhovnom životu. Jednog dana čuo je glas kako mu govori: "Idi u crkvu i naći ćeš ono što tražiš". Ode on u crkvu i na vratima nađe jednog bosog i sveg poderanog prosjaka. Pozdravi ga: "Dobar dan, prijatelju". Prosjak mu odgovori: "Gospodine učitelju, ja se ne sjećam da sam ikada doživio loš dan".

Pater mu na to odgovori: "Udijelio vam Bog sretan život". Ovaj mu odgovori: "Ali ja nikada nisam ni bio nesretan". A zatim doda: "Poslušajte, moj oče, nisam slučajno rekao da nisam doživio zao dan, jer kad sam gladan, hvalim Boga; kada pada kiša ili snijeg, ja Ga blagoslivljam; ako me netko prezire, potjera me, ako me zadesi neko drugo zlo, ja uvijek hvalim Boga, bez prestanka; stoga sve ono što mi se događa, slatko ili gorko, ja to primam s radošću iz ruke Božje, kao ono najbolje za mene, i to je moja sreća".

„A ako vas-nastavi Taulero- Bog hoće prokleti i u paklu, što bi vi rekli tada?“. "Ako Bog hoće da sam u paklu, odgovori prosjak, , ja bih se s ljubavlju i ponizno zagrlio s mojim Gospodinom, i tako bih Ga čvrsto držao, da kad bi on htio bacit me u pakao, tada bi bilo potrebno da i On ide sa mnom, i tako bi mi bilo slađe biti u paklu s Njim, nego posjedovati cijelo Nebo bez Njega".

"Gdje ste našli Boga?" upita pater.

A ovaj će mu : "Našao sam ga tamo gdje sam napustio stvorenja" "Tko ste vi?" A siromah mu reče: "Ja sam kralj." "A gdje je vaše kraljevstvo?" "Nalazi se u mojoj duši gdje sve držim uredno, strasti se podvrgavaju razumu, a razum Bogu". Napokon Taulero ga upita kako je postigao toliku savršenost: "Bila je to – odgovori - šutnja, šuteći s ljudima da bih razgovarao s Bogom; tako sam održavao sjedinjenje sa svojim Gospodinom, u kojem sam našao i nalazim sav svoj mir".

Eto tako je bio sjedinjen taj siromah s voljom Božjom; on je, svakako, bio bogatiji u svom siromaštvu od svih kraljeva zemlje, a u svojim patnjama sretniji od svih ovozemaljskih velikana s njihovim ovozemaljskim užicima.

Velika je ludost onih koji odbijaju volju Božju! Već ovdje će podnositi boli, jer nitko ne može nikada spriječiti da se izvrše Božje namjere: "Tko može odoljeti Njegovoj volji?" (Rim 9,9). Oni su prisiljeni kod susreta trpjeti uzaludno, i još više navlače na sebe još veće kazne za drugi život, a veće nemire na ovom svijetu. *Tko se ikada protivio, a da je uživao u miru?* (Jb 9,4) Neka više koliko hoće onaj bolesnik u svojim bolima, onaj siromah u svojoj bijedi, neka se žali na Boga, bijesan, psuje koliko god mu se to sviđa, što će zadobiti ako ne podvostručiti svoje zlo? Kaže sv. Augustin: Što ideš tražiti, čovječuljče, izvan svoga Boga? Nađi svoga Boga, sjedini se s Njim, privini se Njegovoj volji i živjet ćeš sretan na ovome i na drugome svijetu.

A što drugo nam želi Bog ako ne naše dobro? Gdje ćemo naći ikoga da nas ljubi kao što nas ljubi Bog? Njegova volja je samo to da se svi spase i postanu sveti: *Hoće da se nitko od vas ne izgubi, već da svi vrše pokoru*(2 Pt 3,9); *To je volja Božja: vaše posvećenje* (1Ts 4,3). Bog je u naše dobro uključio i svoju slavu, jer je sam po sebi neizmjerena dobrota, kako to kaže sv. Leon, želeći da se Njegova dobrota proširi. Božja je najveća želja da duše sudjeluju u Njegovim dobrima i sreći. A ako nam šalje nevolje u ovom životu, "svaka od njih je za neko

naše dobro“ (Rim8,28). Pa i kazne, kako je to rekla sv. Judita ne dolaze nam od Boga za našu štetu, već da se pročistimo i spasimo (Jdt 8,27). Samo da bi nas spasio vječnog zla, okružuje nas Gospodin tu svojom dobrom voljom: „*Gospodine, kao štitom zaklonio si nas svojom dobrotom* (Ps 5,13). «Bijedan sam ja i nevoljan, al' Jahve se brine za me» (Ps 40,18). I što će nam taj Bog uskratiti, kaže sv. Pavao, Onaj koji nam darova svoga vlastitog Sina? *On, koji nije poštedio niti svoga Sina, već ga je predao za sve nas, zar nam nije s Njim dao i sve ostalo?* (Rim 8,32).

S tim povjerenjem moramo se predati Njegovoj božanskoj providnosti. Recimo uvijek u svim stvarima koje nam se događaju: *U miru ću spavati i odmoriti se jer ti si, Gospodine, jedina moja nada* (Ps 4,9). Svi se stavimo u ruke Njegove, jer će se On svakako brinuti za nas: *Svrnite na njega sve svoje jade, jer se on brine za vas*. Mislimo mi na Boga i da izvršimo volju Njegovu, a On će misliti na nas i na naše dobro. ”Kćeri, (reče Gospodin sv. Katarini Sijenskoj) misli ti na mene, a ja ću uvijek misliti na tebe”. Recimo često sa svetom Zaručnicom: *Moj dragi je moj, a ja sam njegova* (Pj 2,16). Moj ljubljeni misli na moje dobro, a ja ne ću misliti na drugo no ugoditi Mu i podložiti se potpuno i svim njegovim htijenjima (prohtjevima, odredbama).

Govorio je sv. Opat Nil da ne smijemo moliti Gospodina da učini ono što mi hoćemo, nego da se na nama izvrši volja Božja. A kada nam nadođu nezgode, prihvatimo ih sve iz ruke Božje, i to ne samo strpljivo, već s radošću, po primjeru svetih apostola *koji se uputiše iz Sinedrija što su bili dostojni biti pogrđeni radi imena Isusova* (Dj 5,41).

Što može više usrećiti jednu dušu, nego da pretrpi pokoju poteškoću znajući da tako trpeći radosno ugađa najviše Bogu? Kažu duhovni oci da iako Bog gleda milosno želju nekih duša da trpe da bi Mu ugodile, još draža Mu je privrženost onih koje niti žele trpjeti, niti uživati u radosti, već samo žele vršiti svetu volju Božju i ništa drugo.

Ako se hoćeš sviđati Bogu, o pobožna dušo, i živjeti na toj zemlji zadovoljna, sjedini se uvijek i u svemu s voljom Božjom. Razmisli malo da su se svi grijesi tvoga neurednog i gorkog života dogodili jer si se udaljila od volje Božje. Od danas pa nadalje zagrlj objeručke Božju dobrohotnost i uvijek reci bilo što da se dogodi: *Tako neka bude, Gospodine, jer se tako Tebi sviđa* (Mt 11,26).

Kada se osjećaš uznemirenom zbog nekog nezgodnog događaja, pomisli samo da je to tako Bog htio; stoga odmah reci: *Tako Bog hoće* i smiri se: *Šutim i usta ne otvaram jer tako si Ti htio* (Ps 38,10). Na tu nakanu moraš usredotočiti sve svoje misli i svoje molitve, tj. da postigneš i moliš uvijek Boga, u razmatranju, pod Pričešću, u posjeti Presv. Olt. Sakramentu, da ti da milost da izvršiš volju Božju: a ti prikaži se uvijek govoreći: *Moj Bože, evo me, učini sa mnom i sa svim onim što posjedujem što Ti hoćeš*. To je bila neprestana vježba sv. Terezije: bar pedeset puta na dan svetica se žrtvovala Gospodinu, tako da s njom raspolaze kako Mu se sviđi.

Oh, blažen ti, moj čitatelju, ako uvijek tako učiniš! Svakako ćeš postati svet: i živjet ćeš zadovoljniji, a umrijeti sretniji. Kada netko prijeđe u drugi život, sva nada koju posjedujemo o njegovom spasenju vidi se po tome da li je umro pomiren ili ne. Kako si prihvatio i zagrljio u životu sve stvari koje su ti se događale po Bogu, tako ćeš prihvatiti i smrt da bi izvršio Njegovu svetu volju i svakako ćeš se spasiti i umrijeti kao svetac.

Preпустimo se, dakle, u svemu dobrohotnosti onoga Gospodina koji, jer je sveznajući zna što je bolje za nas, i jer je sama ljubav, dao je svoj život za nas i hoće da imamo ono što je najbolje za nas. Budimo sigurni i uvjereni, kaže sv. Bazilije, da Bog neusporedivo bolje pribavlja nama dobro od onoga što mi možemo samo pomisliti ili poželjeti.

No pogledajmo u praksi u kojim stvarima se moramo podvrgavati volji Božjoj.

1. Moramo se podvrći u prirodnim stvarima koje nam se događaju izvan nas, kao kada je jako vruće, hladno, pada kiša, zavlada glad, kuga i sl. Pazimo da ne kažemo: Kakova je nepodnosiva vrućina! Kakva strašna hladnoća! Kakova nesreća! Kakova sudbina! Kakvo

nesretno vrijeme! Ili neke druge termine koji iskazuju odvratnost prema volji Božjoj. I ne pitaj Boga «zašto» kao da ti je dužan polagati račune o svojim postupcima. Mi moramo htjeti sve ono što je Božja volja u sebi, jer je Bog onaj koji određuje svaku stvar. Sv. Francesco Borgia, dolazeći jedne noći u neku isusovčku kuću dok je sniježilo, kucao je više puta; no kako su oci spavali, nisu mu otvorili. Kada je osvanulo, jako su se ispričavali što su ga ostavili tako dugo čekati pred vratima na otvorenom; no svetac reče da je primio veliku utjehu misleći kako je Bog bio onaj koji mu je bacao te snježne pahuljice.

2. Moramo se podložiti volji Božjoj koja je u nama: kako trpjeti glad, žeđ, siromaštvo, pustoš, prijezir. U svemu tome uvijek moramo reći: Gospodine, ti činiš i rješavaš sve, ja sam zadovoljan; hoću samo ono što Ti hoćeš. Tako isto govori P. Rodriguez da se moramo suprotstaviti lažima koje nam sam davao, pokoji puta, stavlja na um, da nas navede na neki zao pristanak, ako ništa drugo da nas uznemiri. Ako bi ti netko rekao ili učinio ovo ili ono, što bi mu rekao? Što bi mu učinio? Odgovorimo uvijek: *Rekao bih i učinio ono što Bog hoće.* Tako ćemo se osloboditi bilo kakve manjkavosti i napasti.

3. Ako imamo kakvu prirodenu manu, na duši ili na tijelu, zlo pamćenje, ne baš razvijenu inteligenciju, nepraktičnost u poslu, šepavost, slabo zdravlje, nemojmo se žaliti. Kakovu zaslugu smo imali mi, a kakvu obavezu je imao Bog da nam udijeli bistriju inteligenciju, ljepše tijelo? Nije li nas mogao ostaviti u našem ništavilu? *Tko ikada prima neki dar i onda još postavlja uvjete? Zahvaljujmo Mu, dakle, za dar života koji nam je dao po samoj svojoj dobroti, te se zadovoljimo s onim kakve nas je stvorio.*

Tko zna da li bismo se mi izgubili imajući veće talente, jače zdravlje, dražesnije lice? Kolikima su talenat i znanje bili samo uzrok da se izgube i da postanu tašti te preziru druge: u toj opasnosti nalaze se češće oni koji nadilaze druge u znanju i u talentima. Kolikima su ljepota ili jakost tijela bili uzrok da padnu u tisuće zloća /pakosti, pokvarenosti, užasa/? A gledajući dalje koliki su drugi, jer bijahu sironmašni ili bolesni ili izobličeni, postali sveci i spasili se, jer da su bili bogati, lijepog izgleda i zdravi, možda bi bili prokleti. Stoga zadovoljimo se s onim što nam je Bog udijelio. *„Jedno je samo potrebno”* (Lk 10,42). Nije toliko potrebna ljepota, niti zdravlje, niti velika inteligencija; potrebno je samo spasiti se. Puste želje i jadikovke ne dolaze iz ljubavi prema Bogu, već iz sebeljublja koje traži isprike da se udalji od volje Božje. Hoćemo Bogu ugoditi? Recimo onda Gospodinu samo ovu ruječ: *Neka bude volja Tvoja*, i ponavljajmo je neprestano, sto, tisuću puta, jer tom riječi ugodit ćemo više Bogu, nego svim mrtvljenjima i pobožnostima koje bismo mogli učiniti. Ne postoji bolji način služiti Bogu, nego prihvatiti radosno objeručke volju Božju. Sluga Božji P. M. Avila napisao je nekom bolesnom svećeniku: “Priatelju, ne nabrajaj ono što bi mogao učiniti da si zdrav, već se zadovolji da ostaneš bolestan tako dugo koliko se to Bogu bude svidjelo. Ako tražiš volju Božju, što te briga jesi li zdrav ili bolestan?” Svakako to je dobro rekao, jer Boga ne časte toliko naša djela, već naša podložnost i spremnost vršiti volju Božju. Stoga je govorio sv. Franjo Saleški da Bogu više služi trpljenjem no djelovanjem. Mnogo puta će nam manjkati liječnici ili lijekovi, ili liječnik ne će prepoznati našu bolest; i tu moramo biti spremni podvrći se volji Božjoj koja tako hoće za neko naše dobro.

4. Potrebno je posebno znati podložiti se volji Božjoj u tjelesnim bolestima, te je potrebno prihvatiti ih dragovoljno, koliko dugo i kako to Bog hoće. Moramo dobro upotrebljavati uobičajena sredstva, jer to isto Bog hoće; no ako ta sredstva ne pomažu, sjedinimo se s voljom Božjom koja će nam koristiti mnogo više od zdravlja. Recimo tada: Gospodine, ja ne želim ozdraviti niti biti bolestan; hoću samo ono što Ti hoćeš.

Svakako, najveća je krjepost u bolestima ne žaliti se na bolove; no kada nas oni jako pritisnu, nije mana povjeriti to prijateljima i isto tako moliti Gospodina da nas ih oslobodi. Napominjem kod jakih bolova, jer jako griješe u tome neki drugi, koji bi kod svakog najmanjeg bola ili poteškoće htjeli da cijeli svijet uokolo dođe suosjećati i plakati s njima. Uostalom i sam Isus Krist, vidjevši da se približava njegova pregorka Muka, otkrio je svoju

patnju učenicima: *Moja je duša nasmrt žalosna.* (Mt 26,38), te je molio svoga nebeskog Oca da ga oslobodi od nje: *Oče moj, ako je moguće, udalji od mene taj kalež* (Mt 26,39). No istovremeno Isus nas je poučio što moramo učiniti poslije jedne takove molitve: odmah se podložiti svetoj volji Božjoj dodajući: *Ne kako ja to hoću, nego kako Ti to hoćeš* (Mt 26,39). Kakva je glupost onih koji kažu da žele zdravlje, ne stoga da ne trpe, već da bolje služe Gospodinu vršeći pravila, služeći zajednici, da mogu ići u crkvu, pričešćivati se, vršiti pokoru, kao da bolest nije pokora truditi se oko spasa duša ispovijedajući, propovijedajući! No ja ih pitam: draga moja pobožna dušo, reci mi, zašto ti želiš činiti te stvari? Da bi obradovao Boga? A što sve to tražiš kada znaš da Bogu nije milo da umnažáš molitve, pričesti, pokore, studij ili propovijedi, već da strpljivo trpiš tu određenu bolest, te bolove koje ti šalje? Sjedini, dakle, svoje boli s onim Isusovim. «No žao mi je što sam tako bolestan, beskoristan i težak obitelji ili zajednici i kući.» «No kako se vi podvrgavate volji Božjoj, tako morate vjerovati da se i vaši ukućani ili poglavari isto tako podvrgavaju videći kako vi, ne iz lijenosti, već radi volje Božje, donosite taj teret u kuću.»

Priča se da je neki čovjek bio pobožan sv. Tomi Cantaurienzisu; kako je bio bolestan, ode na svečev grob da izmoli zdravlje. Vratu se zdrav u domovinu, ali sam sebi reče: "A ako mi bolest više služi za spas duše, što će mi to zdravlje?". S tom mišlju vrati se na svečev grob te se molio svecu da moli Boga za ono što mu je potrebnije za vječni spas. Kad to učini, pade ponovo bolestan, a on bi sav sretan držeći zasigurno da je Bog tako odredio za njegovo dobro. Tako slično priča Surij da se nekom slijepcu povratio vid po zagovoru S. Bedasta biskupa; no kasnije se pomoli da, ako mu taj vid nije za dobro duše, neka se vrati u sljepoću; i kako je molio, osta slijep kao što je bio i prije. Dakle, kada smo bolesni, najbolje je da ne tražimo niti bolest niti ozdravljenje, već da se prepustimo volji Božjoj, da raspolaže s nama kako joj se sviđa. No ako želimo tražiti zdravlje, molimo ga, ali bar s podložnošću i u slučaju da je zdravlje našeg tijela potrebno za spas duše; obrnuto, jedna takva molitva bit će neprilična niti će je Gospodin uslišati, jer Gospodin ne uslišava takve nepodložne molitve.

U bolesti se otkriva koliko je karatna krjepost tvoje duše. Ako se ona ne uznemiruje, ne žali, ne zanovijeta, sluša liječnike, poglavare i mirna je, sva podložna volji Božjoj, to je znak da se u njenoj dubini nalazi krjepost. No što se mora reći o bolesniku koji se neprestano žali i govori da ga ne asistiraju dovoljno dobro? Da su njegove muke nepodnosive? Da ne pronalaze lijeka koji mu može pomoći? Da je liječnik neznalica? A ponekad se čak žali da ga Bog previše pritišće?

Priča sv. Bonaventura u životopisu sv. Franje da, kako je svetac podnašao strašne bolove, jedan od njegovih redovnika previše jednostavan reče: "Molite Boga, oče, da s Vama postupa malo nježnije, jer izgleda da Vas previše pritišće". Čuvši to sv. Franjo vikne i odgovori: "Čujte, kada ja ne bih znao da ovo što ste rekli proizlazi iz Vaše jednostavnosti, ne bih Vas više htio vidjeti, jer ste imali drskosti suditi u ime Boga". Tako rekavši, iako jako slab i izmučen od boli, baci se s kreveta na zemlju, te poljubivši je reče: "Gospodine, zahvaljujem Ti za sve boli koje si mi poslao. Molim Te da mi ih još dodaš ako Ti se tako sviđa: moja je radost trpjeti ono što mi šalješ i da me nikako ne štetiš, jer vršenje Tvoje volje moja je najveća životna utjeha".

Postoje trpljenja zbog gubitka dragog nam duhovnog vođe. Prazne duše često imaju velike mane glede toga ne podlažući se volji Božjoj. Naše posvećenje ne može nam doći od duhovnih otaca, već samo od Boga. On hoće da nam pomogne duhovne vođe onda kada ih nam daje; no kada nam ih makne, hoće da se zadovoljimo i povećamo svoje povjerenje u Njegovu dobrotu govoreći mu: Gospodine, Ti si mi dao tu pomoć, sada mi je uklanjaš, neka se uvijek vrši volja Tvoja; no sada Ti nadopuni i pouči me ono što trebam činiti da Ti bolje služim.

Slično moramo prihvatiti iz ruku Božjih ostale križeve koje nam šalje. "Zar kazne koje Bog šalje u ovom životu nisu milosti i dobrohotnosti? Ako smo ga uvrijedili, moramo zadovoljiti

Božju pravdu na ovome svijetu ili na drugome. Stoga svi moramo reći zajedno sa sv. Augustinom: *Ovdje pali, reži, ne štedi me, samo da se spasim u vječnosti*, i s Jobom: *Neka bude utjeha za mene da trpim u svojim bolima, nemoj me štedjeti* (Jb 6,10).

Neka se utješi onaj koji je zaslužio pakao kada vidi da ga Bog ovdje kažnjava; jer to mora u njemu oživljavati nadu da ga Bog hoće osloboditi od vječne kazne. Recimo, dakle, o kaznama Božjim ono što je govorio svećenik Eli: *On je Gospodin, neka učini ono što je najbolje u Njegovim očima* (1 Samuel 3,18). Još više moramo se podvrgnuti u duhovnoj suši. Gospodin, uglavnom, kada jedna duša kreni duhovnim putem, u početku puni je, utjehama da je odcijepi od svjetskoga duha; no kada je vidi da je očvrstnula u duhu, povlači svoju ruku da bi prokušao njezinu ljubav, te da vidi da li mu služi i da li ga ljubi tu na zemlji bez osjetilne slatkoće. O tome je Vječni Otac govorio sv. Katarini Sijenskoj. To je kao kada čovjek kopa u hladu perivoja i kaže ja volim kopati. Makni mu perivoj, pa ćeš vidjeti da li voli kopati. “Dok se god živi (govorila je sv. Terezija), ne postoji bolji način ugoditi Bogu od vršenja Njegove svete volje.” I na drugom mjestu: “Ne postoji ljubav prema Bogu u nježnostima, već u služenju u jakosti i poniznosti”. I opet dalje: “Gospodin iskušava svoje ljubljene suhoćom i napastima”.

O, dušo, zahvali, dakle, Gospodinu kada vidiš da te gladi nježnošću, ali isto tako ne trebaš se žalostiti nestrpljivo kad vidiš da si ostavljena u suši. Potrebno je jako dobro naglasiti tu točku, jer neke duše kada se vide u suhoći, misle da ih je Bog napustio, ili da za njih nije put duhovnoga života, te napuste molitvu i izgube ono što su već učinile. Nema ljepšeg i pogodnijeg vremena da se vježbamo u podložnosti volji Božjoj kao u vrijeme duhovne suhoće. Ne kažem da ne smijete osjećati tegobu nalazeći se u takovom stanju bez sjetilne prisutnosti Boga; ne može biti da se ne osjeti ta muka, niti duša može ne žaliti se na to stanje kada se sam naš Gospodin žalio na križu: *Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?*(Mt 27,46). No u svojoj mucu mora se duša uvijek podvrgnuti volji svoga Boga. Svi sveci su trpjeli te suhoće. “Kakva tvrdoća srca (govorio je sv. Bernard) koju osjećam; ne uživam u čitanju Božje riječi, ne volim više razmatrati, ne volim moliti!”.

Sveci su najčešće živjeli u toj suhoći srca, a ne u sjetilnim utjehama koje Gospodin udjeljuje vrlo rijetko i možda slabijim dušama, da se ne zaustave na putu duhovnoga života; duhovne radosti kao nagradu priprema nam Gospodin u Nebu.

Zemlja je mjesto zasluga gdje se zaslužuje u patnji; i Nebo je mjesto nagrade i užitka. Stoga na ovoj zemlji, ne sjetilna revnost s užitkom, već revnost duha u patnji, to je ono što su tražili i željeli sveci. Govorio je sluga Božji Giovanni Avila: “O, koliko je bolje biti u suhoći duše i srca i u napastima po volji Božjoj, nego u samoj kontemplaciji bez Njegove volje!”.

No reći ćeš: Kada bih ja znao da ta suhoća dolazi od Boga, bio bih zadovoljan; no ono što me muči i uznemiruje jest strah da to dolazi kao kazna za moje grijehе i zbog moje mlakosti. Dobro; udalji, dakle, mlakost i budi revniji. No ako zbog tame napuštaš molitvu, ne činiš li dvostruko zlo? Neka dođe suhoća kao kazna za tvoje grijehе, kako ti kažeš. No, zar ti ne šalje tu kaznu Bog? Prihvati, dakle, kaznu najbolju za tebe i uhvati se čvrsto za volju Božju. Ne govoriš li ti da zaslužuješ pakao? Zašto se onda žališ? Zar ti zaslužuješ da te Bog tješi? Eh daj, zadovolji se s onim kako Bog postupa s tobom; nastavi s molitvom i putem kojim si krenuo i boj se od danas pa nadalje da tvoje žalbe ne proističu iz slabe poniznosti i nepodvrgavanja volji Božjoj. Kada jedna duša moli, ne može ništa bolje učiniti no sjediniti se s voljom Božjom; dakle sjedini se i reci: Gospodine, prihvaćam tu muku iz Tvojih ruku i prihvaćam je dokle god Ti se to bude svidjelo. Ako hoćeš da ostanem tako u mucu kroz čitavu vječnost, zadovoljan sam i sretan. I tako ta molitva, iako mučna, koristit će ti više od svih najsladnih utjeha. No potrebno je znati da duhovna suhoća nije uvijek kazna, već ponekad odredba Božja za našu veću korist, te da nas sačuva u poniznosti. Stoga da se ne hvali tašto na dobivenim darovima, Gospodin je dopustio da sv. Pavao bude napastovan nečistim mislima: *Da se ne uzoholim uzvišenim objavama, dan mi je trn u tijelu, Sotonin anđeo, da me trajno muči* (2 Kor 12,7). Tko moli s lakoćom, ne čini ništa velikog. Ti ne ćeš smatrati pravim

prijateljem onoga koji te prati samo na tvom banketu, već tko te prati u tegobama, ali ne gledajući svoju korist. Kada Bog šalje tamu i pustoš, to znači da te iskušava da li si Mu pravi prijatelj. Palladij je trpio užasnu dosadu, ode naći sv. Makarija, a ovaj mu reče: “Kada ti dođe misao da napustiš molitvu, odgovori joj: Iz ljubavi prema Kristu rado ostajem ovdje čuvati zidove ove čelije”. To je, dakle, odgovor kada se osjetiš napastovan da napustiš molitvu jer ti se čini da gubiš vrijeme. Reci tada: *Ja se nalazim ovdje jer Gospodin tako hoće*. Govorio je sv. Franjo Saleški da je molitva dobra i onda kad ništa drugo ne činimo u molitvi samo tjeramo od sebe rastresenosti i napasti. Naprotiv, kaže Tauler, onome koji ustraje u molitvi i u suhoći Bog će udijeliti veću milost nego da je molio s neizmjernom sjetilnom pobožnošću.

Priča P. Rodriguez o nekome koji je govorio da u četrdeset godina molitve nije nikada osjetio jednu jedinu utjehu, no kada je molio, osjećao se čvrst u krjepostima; kada je napuštao molitvu radi susreta, toga dana osjećao se slabim, tako da je bio lijen za bilo koje dobro. Kažu sv. Bonaventura i Gerson da mnogi služe bolje Bogu ne uživajući željenu slatkoću, nego da je imaju, jer tako žive revnije i poniznije; inače bi možda postali tašti te bi bili mlaki misleći da su već postigli ono što su tražili.

Ono što se kaže za suhoću, isto vrijedi za napasti. Moramo nastojati izbjegavati napasti; no ako Bog hoće ili dopusti da budemo napastovani protiv vjere, protiv čistoće, protiv bilo koje druge krjeposti, ne smijemo se žaliti, već i tu se podložiti volji Božjoj. Sv. Pavlu, koji je molio da ga oslobodi napasti nečistoće, Gospodin odgovori: *Dosta ti je moja milost* (2Kor 12,9). Tako isto i mi, ako vidimo da nas Bog ne uslišava i ne udaljuje od nas mučne napasti, recimo: Gospodine, učini i dopusti ono što ti se sviđa; dosta mi je tvoja milost; no pomози mi da je nikada ne izgubim.

Milost Božju gubimo ne napašću, već privolom na napast. Odolijevanjem napasti postajemo ponizniji, zadobivamo više zasluga, utječemo se češće Bogu, te pazimo da ga ne vrijeđamo i sjedinjujemo se sa svetom ljubavlju Božjom.

Naposljedku, potrebno je da se sjedinimo s voljom Božjom glede svoje smrti, kada i kako nam je Bog pošalje. Sv. Gertruda, uzašavši jednog dana na neko brdašce, posklizne se i padne u neku uvalu. Kasnije su je upitale družice da li se bojala umrijeti bez sakramenata. Svetica odgovori: ”Ja žarkoo želim umrijeti sa sakramentima, no više gledam na volju Božju, jer smatram da je najbolja potrebna predispozicija za dobru i sretnu smrt podložiti se volji Božjoj; stoga ja želim onakvu smrt kakvu mi Gospodin odredi”. Priča sv. Grgur u svojim dijalogima da su Vandali, osudivši na smrt jednog svećenika zvanog Santol, pružili mu mogućnost da izabere kojom će smrću umrijeti. Sveti čovjek odbije izbor i reče: “Ja sam u rukama Božjim i prihvatit ću smrt kojom će On dopustiti da me vi mučite; ja ne želim drugu smrt”. Čuvši to Vandali mu vrata život. Gospodinu se toliko svidjela Santolova podložnost Njegovoj volji da je zaustavio krvnikovu ruku. Dakle, glede načina, moramo smatrati najboljom smrću za nas onu koju nam Bog dodjeljuje. (Recimo uvijek kada mislimo na svoju smrt: Spasi nas, Gospodine, daj da umremo kako Ti hoćeš.) Tako se isto moramo podložiti u pogledu vremena naše smrti. Što je ta zemlja ako ne zatvor gdje patimo i u opasnosti smo da svakog časa izgubimo Boga? Tako je David uskliknuo: *Izbavi iz zatvora dušu moju* (Ps 141,8). Taj strah navodio je sv. Tereziju da zaziva smrt uvijek kada je odzvanjao sat; tješila se sva sretna misleći kako je prošao jedan sat njezina života, jedan sat opasnosti da izgubi Boga. Govorio je P.M.Avila da bi svaki koji se nalazi u lošoj predispoziciji, morao moliti za smrt zbog opasnosti da ne izgubi Božju milost! Ti ćeš reći: ja nisam ništa još dobra učinio. No ako Bog hoće da završiš sada život, što bi radio poslije ako bi živio protiv Božje volje? I tko zna da li bi kasnije imao takovu smrt kojoj se sada možeš nadati? Tko zna, ako bi se promijenila volja Božja i odgodila tvoja smrt, možda bi pao u druge grijeha i tako zaradio prokletstvo?

Pa i kada ne bi bilo ničega drugoga, teško je živjeti bez grijeha, pa makar i laganih. *Zašto* (uskliknuo bi sv. Bernard) *želimo život u kojem što se dulje živi, to se više griješi?* Sigurno je da više Boga ožalošćuje svaki naš pojedini i najlakši grijeh, no što bi mu se svidjela naša

dobra djela koja možemo učiniti. Tko malo želi raj, znači da malo ljubi Boga. Tko ljubi, želi prisutnost ljubljenoga; ali mi ne možemo vidjeti Boga ako ne napustimo zemlju. Stoga su sveci zazivali smrt da bi otišli vidjeti svoga ljubljenog Gospodina. Sv. Augustin je uzdisao ovako: *Oh! Kad bih bar mogao umrijeti da Te vidim*. Slično sv. Pavao: *Tako želim napustiti taj život da budem s Tobom, Kriste* (Fil 1,23). A David: *Kada ću doći i lice Božje gledati?* (Ps 41,3).

Pripovijeda neki autor kako je neki vitez idući u lov u neku šumu, čuo nekog čovjeka kako slatko pjeva. Uđe dublje u šumu i nađe jednog bijednog gubavca napola mrtvog; upita ga da li je on pjevao. "Da-odgovori mu ovaj- ja sam, gospodine, onaj što je pjevao". "Ma kako uopće možeš pjevati i biti zadovoljan s tolikim bolima koji ti oduzimaju polako život?". Gubavac odgovori na to: "Između Boga i mene, moj gospodine, nema više ničega drugoga, već taj zid od blata, to moje tijelo; kada se makne ta prepreka, ići ću uživati u mom Bogu. A videći kako se svakim danom raspadam u komadiće, veselim se i pjevam".

Na kraju, potrebno je da se podložimo volji Božjoj i u stupnjevanju milosti i slave. Moramo vrlo dobro cijeliti stvari koje se tiču slave Božje, ali još više moramo cijeliti Njegovu svetu volju. Možemo željeti ljubiti Ga više od samih serafina, ali smijemo očekivati samo onaj stupanj ljubavi koji nam je Bog odredio udijeliti. Kaže P. M. Avila: "Ja ne vjerujem da je postojao svetac a da nije želio biti bolji od onoga što je bio; no nisu zbog toga gubili mir, jer nisu to željeli iz pohlepe, već za Boga, s čijom milošću su bili zadovoljni, iako im je dao i manje. Smatrali su istinskom ljubavlju zadovoljiti se s onim što im je Bog davao, a ne željeti imati mnogo više /pa makar to bila i ljubav prema Bogu/. «Svakom savršenstvu vidim granicu, a zapovijed Tvoja nema granica» (Ps 119, 96)". A to znači, tumači P. Rodriguez, da moramo biti vrlo marljivi i raditi na svojoj savršenosti koliko god to možemo i da se ne smijemo opravdavati govoreći: "Bog mi treba dati; ja ne mogu više od toga". Ipak kada smo pogriješili, ne smijemo gubiti mir i podložnost volji Božjoj, jer je dopustio da padnemo u svoju pogriješku, niti gubiti hrabrost. Dignimo se tada odmah, ponizimo se i pokajmo moleći od Gospodina veću pomoć da nastavimo svoj put.

Tako isto, iako možemo željeti da dođemo u nebo u kor sa serafinima, ali ne stoga da mi posjedujemo što veću slavu, već da damo što veću slavu Bogu i da Ga ljubimo što više. Moramo se pak podvrgnuti Njegovoj svetoj volji zadovoljivši se onim stupnjem koji će nam se On udostojati udijeliti po svom milosrđu. Bila bi to prevelika mana tražiti od Boga da zadobijemo nadnaravne molitvene darove, ekstaze, viđenja i objave; naprotiv, kažu duhovni učitelji da one duše, koje Bog nadari sličnim milostima, moraju moliti da im ih oduzme da bi duša išla putem čiste vjere, jer je to sigurniji put. Mnogi su postigli savršenost bez tih nadnaravnih milosti; prirodne krjeposti su one koje vode duše svetosti i napose podložnost volji Božjoj. A ako nas Bog ne želi uzdići na uzvišeni stupanj savršenosti i slave, uskladimo se s Njegovom svetom voljom moleći Ga da nas spasi bar po svojem milosrđu. Čineći tako naš Gospodin će nam učiniti mnogo više, po svojoj dobroti, koji na poseban način ljubi podložne duše. Uglavnom moramo smatrati sve što se događa ili će se događati u budućnosti da proizlazi iz Božjih ruku. Sve svoje djelovanje moramo usmjeriti samo k jednom cilju: vršiti volju Božju, i sve raditi samo zato jer to Bog hoće. A da bismo išli sigurnije, moramo ovisiti o vodstvu svojih poglavara što se tiče vanjskih stvari, i o vodstvu duhovnih vođa što se tiče duha, da bismo po njima shvatili što Bog hoće od nas vjerujući čvrstom vjerom u ono što nam je Isus Krist rekao: *Tko sluša vas, sluša mene* (Lk 10,16). Iznad svega nastojmo služiti Bogu onim putem kojim Bog hoće da Mu služimo. To govorim da biste izbjegli zamku nekog koji gubi vrijeme hraneći se uzrečicom: da sam u nekoj pustinji, da sam ušao u samostan, da sam otišao na neko drugo mjesto izvan ove kuće, daleko od ovih rođaka ili prijatelja, da se nisam oženio, postao bih svet, učinio bih tolike pokore, toliko bih molio. Kaže: *učinio bih, učinio bih*; u međuvremenu, jer trpi zlovoljno križ koji mu Bog šalje, uglavnom ne hodeći onim putem kojim Bog hoće, ne postaje svet, naprotiv ide iz zla u gore.

Te želje katkad su samo đavolske napasti, jer nisu po volji Božjoj; stoga ih treba napustiti, pokrenuti se da služimo Gospodinu samo onim putem koji nam je On izabrao. Vršeći Njegovu volju zasigurno ćemo postati sveti u bilo kojem staležu ili stanju da se nalazimo po Božjoj odredbi. Dakle, tražimo uvijek samo ono što Bog hoće od nas, jer čineći tako On će nas privinuti na svoje srce. U tu svrhu pogledajmo neke odlomke Sv. pisma koji nas pozivaju da se uvijek sjedinjujemo s voljom Božjom. *Gospodine, što hoćeš da učinim?* (Dj 9,6); *Bože moj, reci mi što hoćeš učiniti sa mnom, ja to hoću izvršiti; Tvoj sam, spasi me* (Ps 118,94); *Ja nisam više svoj: Sad sam sav Tvoj, o moj Gospodine; učini sa mnom što god hoćeš.*

Napose kada nam nadođu neke teže nesreće, smrt rođaka, gubitak dobara i slično, recimo uvijek: *Da, Bože moj i Oče moj, neka tako bude, jer se Tebi tako svidjelo* (Mt 11,26). Napose neka nam bude draga molitva koju nas je Isus naučio: *budi volja Tvoja kako na nebu, tako i na zemlji* (Mt 6,10).

Reče Gospodin sv. Katarini Đenovskoj, da svaki puta kada bude molila *Oče naš*, da se svaki puta zaustavi kod tih riječi moleći da se zaista izvrši Njegova sveta volja na zemlji s istom savelšenosti kojom je izvršuju sveci na nebu. Tako učinimo i mi i postat ćemo sveti.